

دوره مشروطیت

شعر دوره مشروطه حدّ واسط دوره بازگشت و شعر نو است. انقلاب مشروطیت یکی از مهم ترین عوامل تغییرات اجتماعی و سیاسی و مخصوصاً فرهنگی در تاریخ ایران است که ایجاد سبک نو در شعر و نثر را در پی آورد. به این معنی که ادبیات یکسره و عمدتاً به لحاظ فکری، به دو بخش کهن و نو تقسیم شد. در تاریخ ادبیات فارسی در دوره مشروطیت، ادبیات برای نخستین بار به مفهوم واقعی مردمی شد و طبقات کثیری از طریق روزنامه با ادبیات انقلابی دوره خود در تماس مداوم قرار گرفتند. در این دوره ایرانیانی که در قفقاز یا عثمانی به سر می بردند و با مظاهر تمدن غرب آشنا شده بودند، به مضامین کهنه و فرسوده ادبی دوره بازگشت انتقاد کردند و این انتقادهای از عوامل مؤثر در بی اعتبار کردن شعر دوره بازگشت شد و راه را برای تغییر سبک آماده نمود. صدای اصلی شعر دوره مشروطه در اشعار شاعرانی از قبیل ملک الشعرای بهار و ایرج میرزا و عارف قزوینی و میرزاده عشقی به گوش می رسد.

عمده ترین شاعران دوره مشروطیت عبارت بودند از: قائم مقام فراهانی، ملک الشعرای بهار، ایرج میرزا، ادیب پیشاوری، ادیب نیشابوری، ادیب الممالک فراهانی، علی اکبر دهخدا، سید اشرف الدین حسینی (نسیم شمال)، عارف قزوینی، میرزاده عشقی، ابوالقاسم لاهوتی، فرخی یزدی و پروین اعتصامی.

اینک به ویژگیهای شعر دوره مشروطه اشاره ای مختصر خواهیم داشت.